

**Звіт про громадське обговорення проєкту стандарту вищої освіти
третього (освітньо-наукового) рівня зі спеціальності
G16 Гірництво та нафтогазові технології**

1. Найменування органу виконавчої влади, який проводив обговорення:
Міністерство освіти і науки України.

2. Зміст питання або назва проєкту документу, що виносилися на обговорення:

Проєкт стандарту вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня зі спеціальності G16 Гірництво та нафтогазові технології (далі – проєкт Стандарту).

Розроблення стандартів передбачено статтею 10 Закону України «Про вищу освіту».

Стандарт вищої освіти – це сукупність вимог до освітніх програм вищої освіти, які є спільними для всіх освітніх програм у межах певного рівня вищої освіти та спеціальності.

Стандарти вищої освіти розробляються для кожного рівня вищої освіти в межах кожної спеціальності відповідно до Національної рамки кваліфікацій і використовуються для визначення та оцінювання якості вищої освіти та результатів освітньої діяльності закладів вищої освіти (наукових установ), результатів навчання за відповідними спеціальностями.

Громадське обговорення проведено у формі електронних консультацій. Проєкт Стандарту було розміщено на офіційному вебсайті Міністерства освіти і науки України за посиланням:

<https://mon.gov.ua/news/mon-proponuie-do-hromadskoho-obhovorennia-proiekt-standardu-vyshchoi-osvity-tretoh-osvitno-naukovoho-rivnia-zi-spetsialnosti-g16-hirnystvo-ta-naftohazovi-tekhnohii>

Зауваження та пропозиції до проєкту Стандарту приймалися до 15 травня 2026 року на електронну адресу: standards.vo@mon.gov.ua

3. Інформація про осіб, що взяли участь в обговоренні та надані пропозиції:

Впродовж встановленого для обговорення з громадськістю терміну надіслано зауваження та пропозиції від:

1. Сахно Івана Георгійовича, завідувача кафедри гірничої справи, та Мойсеєнка Костянтина Євгенійовича, керівника департаменту управління якістю освіти та акредитації, ТОВ «Метінвест Політехніка».

2. Колективу кафедри збагачення корисних копалин і хімії Криворізького національного університету (далі — ЗККХ КНУ).

Сахно І.Г., Мойсеєнко К.Є. Зауваження стосуються:

- уточнення предметного опису спеціальності, зокрема:
 - включення маркшейдерсько-геодезичного супроводу, техногенної безпеки, уточнення термінології («тверді корисні копалини», «переробка та/або збагачення»),

розмежування гірництва та нафтогазових технологій у переліку об'єктів вивчення та/або діяльності;

- о включення переробки та збагачення корисних копалин, технологічного (маркшейдерсько-геодезичного) супроводу, розмежування гірництва та нафтогазових технологій у теоретичному змісті предметної області;

- о включення маркшейдерського забезпечення процесів, уточнення термінології («тверді корисні копалини», «переробка та/або збагачення»), виключення «розробки новітніх» технологій у описі методів, методик та технологій;

- о уточнення термінології щодо інструментів та обладнання;

- уточнення формулювань загальних компетентностей, зокрема:

- о уточнення змісту ЗК01;

- о вилучення фрагменту про національний спротив із ЗК06 для узгодження з вимогами законодавства (має бути реалізовано на першому (бакалаврському) рівні);

Колектив ЗККХ КНУ. Пропозиції стосуються ієрархії компетентностей між рівнями освіти, зокрема:

- усунення дублювання однакових загальних компетентностей на різних рівнях, необхідності адаптації загальних компетентностей до кредитного навантаження і рівня складності різних рівнів;

- корекції формулювань щодо національного спротиву (має бути на бакалавраті);

Відповідно, запропонований оновлений перелік загальних компетентностей.

4. Інформація про рішення, прийняті за результатами обговорення:

Під час доопрацювання проєкту Стандарту зауваження та пропозиції, отримані під час громадського обговорення, враховано частково.

Суть зауваження	Враховано / не враховано / враховано частково
Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності: 1 Відсутній маркшейдерсько-геодезичний супровід процесів, що є критично важливим для гірництва і зокрема освітніх програм з маркшейдерської справи. 2 Нафта та газ також є корисними копалинами, тому задля забезпечення коректності використовуваної термінології пропонується словосполучення «корисних копалин» замінити на словосполучення «твердих корисних копалин».	Враховано частково: 1) додано маркшейдерський супровід (тісний зв'язок маркшейдерії з геодезією не потребує уточнення, крім того вона входить до складу окремої спеціальності G18); 2) враховано; 3) враховано; 4) враховано; 5) не враховано: поняття «техногенна безпека» певною мірою дублює зміст уже наявних об'єктів вивчення («екологічна безпека», «безпека праці»), а в контексті цивільного захисту населення належать до предметної області спеціальності K10 Цивільна безпека;
3 Для різних видів корисних копалин пропонуємо згадати в описі «переробка та/або збагачення».	6) враховано.
4 Задля усунення дублювання залишити зі словосполучення «системи і технології» лише «системи»	
5 Доречно включити в опис об'єктів вивчення та або діяльності техногенну безпеку	
6 Доцільно ретельно розділити «та/або» в контексті гірництва та нафтогазових технологій.	
Теоретичний зміст предметної області:	Враховано.

Суть зауваження	Враховано / не враховано / враховано частково
1. Пропонуємо замість словосполучення «в гірничій та нафтогазовій галузях» «в гірничій та/або нафтогазовій галузях». 2. Теоретичний зміст предметної області не містить в поточному варіанті теорії, поняття, концепції переробки та збагачення корисних копалин, технологічний (маркшейдерсько-геодезичний) супровід, що є критично важливим для гірництва і зокрема освітніх програм з збагачення корисних копалин і маркшейдерської справи.	
1. Методи, методики та технології не містить в поточному варіанті методів маркшейдерського забезпечення процесів видобування корисних копалин, що є критично важливим для гірництва і зокрема освітніх програм з маркшейдерської справи. 2. 6й рівень НРК передбачає «поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності» Про затвердження Національної р... від 23.11.2011 № 1341. Разом з тим, виникає питання, чи якого рівня інноваційність та складність вирішуваних задач потребується на рівні бакалавра та вищих рівнях. Особливої гостроти це питання набуває в контексті формулювання «проектування, вдосконалення та розробки новітніх ... технологій». На нашу думку, бакалаврський рівень, по-перше, є недостатнім для розробки новітніх технологій, тоді як вдосконалення в рамках операційних і навіть стратегічних покращень – цілком відповідає цьому рівню НРК. 3. Привести термінологію «збагачення» - «переробка та/або збагачення» «корисних копалин» - «твердих корисних копалин» у відповідність.	Враховано.
Інструменти та обладнання: 1. Більш коректно в широкому контексті використовувати «маркшейдерсько-геодезичне», а не «маркшейдерське» обладнання. 2. Уточнити, що інструменти та обладнання вивчаються і щодо них набуваються навички використання відповідно до спеціалізацій.	Враховано частково: 1) враховано; 2) не враховано: спеціалізації за спеціальністю G16 можуть запроваджуватися або не запроваджуватися ЗВО в межах академічної автономії, отже, предметний опис спеціальності не повинен містити згадки про спеціалізації.
ЗК01: Формулювання “у складних ситуаціях” вписане в кінці речення обмежує компетентності, щодо здатності спілкуватися українською мовою усно і письмово з питань професійної наукової діяльності, узагальнювати інформацію. <i>Пропонується виключити це формулювання</i>	Не враховано. Поточне формулювання підвищує вимоги щодо рівня володіння мовою, а не обмежує його.

Суть зауваження	Враховано / не враховано / враховано частково
Відповідно до ст. 6-2. Підготовка здобувачів освіти до національного спротиву Закону України «Про основи національного спротиву» в рамках вищої освіти підготовка здобувачів освіти здійснюється лише на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти і рівня магістра медичного, фармацевтичного або ветеринарного спрямування шляхом вивчення навчальної дисципліни "Основи національного спротиву". Таким чином, оскільки законодавство НЕ передбачає інших форм підготовки здобувачів освіти до національного спротиву, крім встановленої згаданим законом, і спеціальність G16 не належить до медичного, фармацевтичного або ветеринарного спрямування, то пропонуємо <i>виключити текст «брати участь в організації національного спротиву, захищати Батьківщину»</i> з формулювання ЗК06	Враховано.
Викласти окремі загальні компетентності у такій редакції:	
ЗК1: <i>«Здатність до фахового наукового дискурсу, публікації результатів у виданнях та захисту наукових положень державною мовою. Для осіб з порушеннями зору, слуху, мовлення відповідні вимоги застосовуються з урахуванням можливостей таких осіб.»</i>	Не враховано. Див. примітку 1
ЗК2: <i>«Здатність спілкуватися з питань професійної наукової діяльності іноземною, зокрема англійською, мовою усно і письмово. Для осіб з порушеннями зору, слуху, мовлення відповідні вимоги застосовуються з урахуванням можливостей таких осіб.»</i>	Враховано частково. Прибрано суперечність у тексті стандартного формулювання щодо рівня володіння.
ЗК3: <i>«Здатність створювати нові методи дослідження та генерувати нові техніко-технологічні знання в галузі.»</i>	Не враховано. Див. примітку 1
ЗК5: <i>«Здатність до тривалої автономної наукової діяльності та стратегічного планування власного розвитку як вченого.»</i>	Не враховано. Див. примітку 1
ЗК6: <i>«Здатність дотримуватися академічної доброчесності та брати відповідальність за етичні аспекти наукової діяльності.»</i>	Не враховано. Див. примітку 1
ЗК7: <i>«Здатність розробляти та керувати фундаментальними та прикладними науковими проектами.»</i>	Не враховано. Див. примітку 1
ЗК8: <i>«Здатність до міжнародного наукового співробітництва та трансферу знань у світову академічну спільноту.»</i>	Не враховано. Див. примітку 1

Примітка 1: Формулювання загальних компетентностей визначене Методичними рекомендаціями щодо розроблення стандартів вищої освіти, затв. наказом Міністерства освіти і науки України 27.03.2025 № 512 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України 11.05.2026 № 760). **Стандартні формулювання загальних компетентностей** можуть бути деталізовані розробниками Стандартів з урахуванням *особливостей спеціальності*, а також опису відповідних

компетентностей у Рекомендаціях Ради ЄС щодо Ключових компетентностей для навчання впродовж життя, визначати рівень складності і сформованості компетентностей та їх складників з урахуванням спеціальності та рівня вищої освіти або вимог міжнародних або національних документів (за наявності). Радикальний перегляд змісту загальних компетентностей виходить за рамки повноважень підкомісії.